

DAGSINS MEINING

Vælferðartænastur á A, B ella C-støði?

Tað restar peningur í hjá heimarøktini, og summar tæna­stur hava verið sker­dar síðani í sum­mar. M.a. hava nógv eldri mist hjálpinu at gera reint, og í Degi og Viku tús-kvøldið sóu vit 86 ára gamlan mann duststúgva heimið hjá sær. Hann harmaðist um, at hann hevði mist heimarøktina, sum annars kom ein tíma um 14. hvønn dag.

Sjálvandi orka nógv eldri at halda síni hús. Og tað er kanska gott fyri tey at røra limirnar, um tey annars orka. Men seinastu mánaðirnar hava sjálvt fólk, sum tátta í 90 árum, mist hjálpinu at gera reint. Eisini hóast heilsuverkið hevur álagt teimum ikki at fáast við reingerð. Og tað kann ikki vera rætt, tá reingerð bara kostar eitt-tvey prosent av útreiðslunum hjá heimarøktini, sum tilsamans fær játtaðar 92 mió.kr. Hóast samlaða almenna útreiðslustøðið ikki kann hækka, so má raðfestingin broytast, og spardi peningurin koyrast í tær tæna­sturnar, ið eru hornasteinarnir undir vælferðarsamfelagnum.

Í hesum viðfangi skulu vit ikki koma inn á spurningin, hvussu væl leiðslan dugur at húsast við játtanini ella ikki, tí tað skal hon duga, annars er hon ikki skikkað. Hinvegin mugu vit eisini til at lurtu eftir henni. Heldur skuldu vit venda til orðini og spurningin hjá landsstýrismanninum í almannamálum, um vit skulu hava eina heimarøkt á A, B, C ella kanska D-stigi.

Nei, rætt hevur Páll á Reynatúgvu. Henda spurningin hava vit ikki umrøtt áður. Allarhelst tí at ein dyggur meiriluti í Løgtinginum hevur verið fyri, at vit skulu hava eina so góða heimahjálp, sum tilber. Partar av teimum borgarligu flokkunum kundu kanska funnið upp á at seta spurnartekin við, um vit skulu hava eina heimarøkt á A, B ella C-stigi. Men at tað skuldi koma frá einum tjóðveldis­manni kom heldur óvæntað, hóast "tann nýggi" Tjóð­veldisflokkurin verður alsamt meira borgarligur.

Vandi er í allari vælferð, og vit kunnu altíð seta spurnar­tekin við, um hetta ella hatta erneyðugt, ella um vit kunnu spara okkurt. Men tað eru nakrir grundleggjandi tankar og hugsjónir í hesum partinum í eldrapolitikkinum. Ein er, at tey eldru skulu vera sum longest í sínum heimi. Ein annar tanki er, at okkara gomlu, sum hava bygt upp vælferðar-samfelagið, skulu hava eini góð ellisár og fáa hjálp - annaðhvørt til kropsliga røkt ella at hjálpa til í heiminum.

Hesa hugsjón skulu vit halda fast um. Vit fara neyvan at nøkta tøvrin á ellis- og røktarheimum, ella tøvrin á vardum íbúðum ella eldraíbúðum, tey næstu mongu árinu og tí skulu vit hava eina góða heimarøkt. Heimarøktin má eisini altíð verða eitt tilboð til tey, ið eru for nokk at búgva heima. Vit skulu hvørki tosa um C ella D-støði. Men Tjóðveldisflokkurin hevur lagt upp til kjak og tað næsta uppkastið til orðaskifti verður kanska, um vit skulu hava vælferðarsamfelagið á A, B, C ella D-stigi? Er Tjóðveldis-flokkurin linkaður so mikið í knønum, nú hann mælir til, at vit gera upp, um vit skulu hava vælferðartænastur á A, B ella C-støði? Og kanska sleppa tí norðurlendska stóðin-um?

Um so er, so má ásan­nast, at rætturin, ið formaður Tjóð­veldisflokksins tosaði um uppundir valið, er lítið verður.

Sosialurin

Bussleiðin – hugsið øðrvísi

Marni Mortensen
Ein púra vanligur havnarborgari(?)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

Siggi at Leivur Hansen ger viðmerkingar í Dimmu friggjadagin 19. sept. til eitt lesarabrev í Dimmu 17. sept. Hugaligt at onkur endiliga torir at taka bussleiðina í Havn alment uppá tunguna. Veit eisini at Jógvan Arge mutaði ímóti "nýggju" bussleiðini fyrr í ár. Hóast Leivur og Jógvan eru í andstöðu í býráðnum og kanska bara skulu vera ímóti eins og vanligur politiskur siður er her í landinum og skora nakrar bíligar atkvøður, so er tað gott allikavæl, at onkur hevur eina meining um evni. Havi við áhuga lisið tað mesta av tí, ið er skrivað um bussleiðina síðani býráðið bjóðaði leiðirnar út til privat at reka.

Hjá undirritaða hevur bussleiðin verið sera hent seinastu árinu, ikki minst tí eg búgvi og arbeiði uttan fyri býin, umframt tann veruleikan at eg rætt og slætt ikki havi nakran á-huga í at eiga bil og allar trupulleikarnar, ið standast av einum slíkum - ikki minst teir figgjjarligu. Bussleiðin er ikki dýr at brúka eftir míni metan, og bussarnir eru rættuliga álfandi við kompetentum sjálfurum fyri tað mesta, so tað er ikki tað, ið fær meg at skriva hesar reglurnar.

Men tað er, sum "Bussferðamaður" skrivir í sín-um lesarabrevið 17. sept., at leiðirnar eru snøgt sagt ikki nøktandi longur - um tær nakrantíð hava verið

tað. Eg hugsaði mitt, tá eg hoyrði borgarstjóran fyrr í ár í fjølmiðlunum aftan á nýggju bussavtaluna ógvu-liga skrásíkkurt breggja sær av, at býurin nú hevði fingið eina betri bussleið fyri minni pengar - og øll sum mutaðu ímóti vóru bara órealistisk grenj. Tað er jú tað reina møsn, og tað veit Jan Christiansen eisini væl - ella tað burdi hann í hvussu so er. Tað ber snøgt sagt ikki til at spara 3,5 mið. uppá eina bussleið, sum longu áðrenn hetta var ónøktandi og vænta, at nú verður hon betri!?! Tað kanst tú billa inn í ommu tína, Jan! Møguliga fingu tey á Argjum eina betri tænastu, og alt gott um tað, men hvat við øllum hinum? Ikki minst tey í Hoyvík? Tænastustøði har er elend-igt í løtuni, sum eisini "Bussferðamaðurin" væl lýsir í sínum lesarabrevið.

Hatta er bara Føroya Tele taktikkurin umaftur, tey kunnu ikki geva øllum brúkarum eitt betri tilboð uttan at takað nakað frá øðrum samstundis. Tað er bara ikki nakað veruligt tilboð! Hava tey eina betri bussleið, sum krónur og oyru? Eru ongar viðsýjónir um at veita eina betri tænastu - eg hugsi serliga um eina øðrvísi tænastu? Vælsignaði hugsið nýtt og annarleiðis. Bussarnir sum koyra í Havn eru yvirhøvur ikki eignaðir at koyra her. Teir eru alt ov stórir og fara illa við býnum, koyra á annanhvønn kant og skulu biða leingi við hvørt horn og hvørja útkoyring fyri at sleppa víðari. Onkutið mást tú beundra sjaførarnar, sum koyra dagliga undir slíkum umstøðum og harumframt berjast við ein alt ov sam-anpressaðan tíðarplan. Hví

Kann býráðið bara um-røða bussleiðina sum krón-ur og oyru? Eru ongar viðsýjónir um at veita eina betri tænastu - eg hugsi serliga um eina øðrvísi tænastu? Vælsignaði hugsið nýtt og fyrrverandi, nærum ongan veruligan áhuga hava í bussleiðini til "vanliga fólk". Havi sjálvur práta við býráðslim, sum bara dugdi at siggja bussleiðina sum krónur og oyru - eina útreiðslu. Tænastan til borgaran og nøkur visjón um bussleiðina var ikki at hóma. Eg meini so við, hvør býráðslimur brúkar bussin dagliga - fyri ikki at tosa um í vikuskiftinum?

Skráir og ummælir Hvønn friggjadag

SVF • DR1 • DR2 • BBC Prime • Canal+ • Canal+ Gul • Canal+ Blá • TV Danmark 1 • TV Danmark 2 • 3+ • DK 4 • TV 1000 • TV3 dk Animal Planet • BBC World • CNN • Cartoon Network • Discovery Channel • Euro Sport • MTV • National Geographic TCM • Travel Channel • VH1 • TV2 Zulu • GØD Channel • Lindin • Útvarp Føroya • Rás 2

Sosialurin í Norðoyggjum:	Uppsetting/prent:
Postsmoga 231	Uppsetting: Hestprent
Nólsoyar Pálsgota 1, 700 Klaksvík	Prent: Prentmiðstöðin
tel. 458686 fax 458687	Útgevni:
e-post: klaksvík@sosialurin.fo	Sp/f Sosialúrín
Sosialurin í Suðuroy:	Avgreiðsla:
tel. 375364 fax 375464	Mán.-frí. 8-16
tel. 220727	Argjavegur 26,
e-post: aki@sosialurin.fo	Tel. 341800, Fax 341801
e-post: dagfinn@sosialurin.fo	Postadressa:
Sosialurin í Eysturoy:	Postboks 76, 110 Tórshavn
Postsmoga 143, Saltangará	E-mail:
tel. 447820 fax 449520	post@sosialurin.fo
e-post: vilmund@sosialurin.fo	lysing@sosialurin.fo
Sosialurin í Vágum:	lysingartorg@sosialurin.fo
360 Sandavágur	varp@sosialurin.fo
tel. 333820, 220507 fax 333720	
e-post: edvard@sosialurin.fo	
e-post: vagar@sosialurin.fo	

Bláið verður prentað

mána­dag-friggjadag klokkan 14⁰⁰

Føroyar í kreppustøðu?

TÍÐINDASKRIV
frá Filadelfia

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

" Í 80´unum ,eg livi, syngi og skrivi ... " - tóku Frændir til á sinni. Fólk vilja vera við, at hesi orð hóska væl til dagsins livihátt, í ovur-nýtslu, bæði á tí persónliga og samfelagsliga økinum. Eru vit á somu leið nú, móti enn einum skrælli?

Dagsins trupuleikar í alivinnuni, rækjuflotanum, samgonguni og í fullveldis-gongdini, eru bert nakrir av fáu trupuleikunum vit hoyra um dagliga . Sann-

leikin í hesum málum kann ikki noktast, men hvussu langur skal listin verða, og hvussu leingi skal hetta halda á?

Hvat skal til fyri at bota um støðuna í landi okkara? Sterkari javnstøða, aðra samgongu, positivari men-tala venjing?

Vit minnst kreppuna í 90´unum! Hvat var tað sum bjargaði okkum? Jú, tað at vit fóru á knø, og bóðu Gud um fyrigiving fyri at vit, Hansara fólk, høvdu for­semt Hann og tað verk Hann hevði sett okkum til. Noyðast vit at siggja enn

VIÐMERKINGAR

Rættleiðing til grein í Dimmalætting nr. 161, 28. august 2003:

Grovur mismunur á serundirvísing í føroyskum skúlum

Hans Eli Dahl
stjóri

Í Dimmalætting nr. 161, 28. august 2003 er greina-stubbi: Grovur mismunur á serundirvísing í føroyskum skúlum.Greinin skal vera grundað á samrøðu við undirritaða dagin fyri. Av tí at endurgevingin í støðum er heilt turvrið, og av tí at leiðarin í Dimmu dagin

effir er grundaður á sama, erneyðugt við eini rætt-leiðing.

Greinin byrjar: "Vanlig børn við serligum tørv í føroysku fól­kaskú­lunum eru við sker­dan lut á yms-um skúlum kring landið. Talan er ikki um børn við breki, men um vanlig børn, hvørs einasti trupulleiki er, at tey hava ilt við at læra at lesa, skriva ella rokna og tí skulu hava eitt sindur av eyka hjálpi í onkrum faki".

Longu her skilst, at ikki

Miðfirrað (vanlig) serundirvísing
Heitið vanlig børn verður ikki brúkt í sernámsfrøðini. Harafturímóti kann ein hoyra um "vanliga ser-undirvísing". Í fyrisitingini verður henda nevnd mið-firrað serundirvísing. Hesa leggja skúlarnir sjálvur til

eina kreppu, áðrenn vit fara niður aftur á knø? Vit minnst at Gud svaraði okkum, so fiskifrøðingar og onnur lærd fólk standa enn í dag og undrast á hvar fiskurin kom frá.

Vit eru vis í, at Samkoma Guds er vón Føroya. Vit muga reisast at verða sterk í Gudi, og standa saman um at broyta land okkara. Nú er tíðin búgvin til júst tað. Í hesum sambandi skipar Filadelfia í Havn fyri einari heyststevnu fyrsta viku-skifti í oktober. Evnið á stevnuni er: "Vón Føroya: Kristus í tær".

Møtir verða alt viku-skiftið, og fyrireikarnir siga at karmarnir um stevnuna eru sera familjuvinarligir. Leygardag seinnapart verður nógv ymiskt á skránni. Skipað verður fyri bowling, ríðing, svimjing, fót­bólti og gongutúri í gomlu havnini við ferðaleiðara. Spennandi tiltøk fyri børn verða eisini. Góð gistingartilboð frá gistingarstøðum í Havn eru eisini útvegað.

Kunning um møtir, prisir og annað viðv. heyststevn-uni 2003, er at siggja á www.filadelfia.fo. ella tlf. 314828-211067.

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

Til sernámsfrøðilig tiltøk fyri hesar næmingar fær skúlin serskilta játtan frá Sernámsdeplinum. Timarnir vegna serligan tørv eru oyramerktir einstøku næmingunum ella 2 — 3 næmingum á líði.

Mismunur og ónøktandi tímatal
Torført man vera at finna eina játtanarskipan og eitt tímatal, ið øll vera nøgd við. Hóast ávist orðaskifti hevur verið, og hóast fleiri hava gjort vart við ónøgd um skipanina, so hava Landsskúlafyrisitingin, seinni Mentamálastýrið og nú Mentamálaráðið higartil ikki hildið, at nógaldandi skipan hevur elvt til mis-mun á tilboðum um ser-undirvísing í teim ymsu skúlunum.

Serligur tørvur
Næmingar við serligum tørv eru teir, ið bera brek. Teir kunnu vera illa fyri í sansing, líkamligari- og-ella sálarliga menning, kunnu vera fjølbrekaðir

Skótahjálpin 20 ár

TÍÐINDASKRIV

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

Árliga Skótahjálpin verður í døgnum 20. - 27. september 2003. Hetta er 20. árið, Skótahjálpin er. Í ár verður aftur veittur stuð-ul til tvær verkætlanir - eina føroyska og eina útlenska.

Føroyska verkætlanin - stuðla MBF

2003 er kosið at vera ár teirra brekaðu. Føroyska verkætlanin fer tí í ár at stuðla Meginfelag teirra Brekaðu, MBF, at end-urprenta og geva út eina vegleiðing við heitinum "Til heim við brekaðum børnum."

Útlenska verkætlanin - stuðla skótum í Nepal
Í vár fingi vit samband við ein gamlan KFUM-skóta, Jan á Argjaboða, ið hevði verið í Nepal og arbei­tt. Har var hann komin í samband við skótarørsluna m.a. ein rovarabólk nærindis høvuðsstaðnum Kat-mandu.

Ein stórus trupulleiki hjá teimum er, at eingi høli eru til skótaarbeiðið í Nepal, og at teimum vantar næstan alla út-gerð. Hesir skótar royna at byggja hús og at keypa útgerð, so teir kunnu menna skótavirk-semið í hesum økinum og í Nepal sum heild.

Skótahjálpin hevur í ár gjort av at lata út-lendsku verkætlanina vera at stuðla arbeiðin-um hjá hesum skótunum í Nepal. Jan á Argjaboða hevur boðið sær til at fylgja við í arbeiðinum. Roynt verður eisini at fáa ein bólk av rovarum og ungdomsskótum at fáa áhuga í hesum ar-beiði, so samstarv møguliga kann fáast millum skótnarar í Fø-royum og skótnarar í Nepal.

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)

(Hesur textur er ein partur av einum samfelagsligum viðmerkingum)